

Megjelenik reggeli és esti kiadásban, tehát
mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 ft, félévre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. é.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet
hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 1-ször
7 kr. 2-ször 6 kr. 3-szor 5 kr. s egyszeri beiktatás
után 30 kr. bérletdíj. — Hirdetések felvételnek:
Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László
könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (király-
utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler-
nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Woll-
zeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent.
Nyilttári cikkek:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szer-
kesztőséghez címzendők. — Előfizetések s hir-
detési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, hely-
ben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Lapunk n. t. olvasóihoz.

A „KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY” mint
rendes napilap jelenik meg július 1-től. Elő-
fizetési feltételek mindennapos postai szét-
küldéssel: félévre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. é.

Lassanként lejár a vörösöknek tul és innen is!

+ Nem szólunk az egyszerre borzalmat és
utálatot gerjesztő párisi commune elfajzott emberei-
ről; közelebb is vannak olyan férfiak, kik tőlük
kitelhetőleg ártanak saját nemzetüknek, hazájuknak,
s még is azon rögeszmét táplálják, hogy bármikor,
de csak is ők lehetnek honfiai Mőzesei, Messiásai.

Talán mondanunk sem kell, hogy ezek a hon-
és nemzet-mentők legtöbbnyire a vörösök közül
kerültek ki Kárpátokon innen és túl. Az utóbbiak-
nak ép most olvasta fel a leczkét egy kis-oláhör-
szági választókerület, a mint ezt bukaresti levelünk
mutatja. Hanem a havasokon innen lakók is megta-
lálták emberöket, ki szemökbe mondja az igazságot,
s tükröt tart elbő.

Ha magyar journalista ostorozta az erdélyré-
szi román tulzók politikai aberrációt, népbolondí-
tásra számított izgató iratait, cikkeit — mint ezt
mi is gyakran tevők — azt a nemzeti gyűlölet se-
gélyül hívásával igyekeztek letorkolni. Egy időben
annyira is vitték volt, még pedig ép Brassóban,
hogy szentírásnak tarták mindazt, mit B. ur papíron
monologizálni, jósolgatni, meghagyni szokott vala.

Mennyit változott azóta a politikai légkör!
Több lett a világosság: barát barátra, érdekűtárs
érdekűtársra ismert ép ott, hol a nemzetiségi gyű-
lölködés fötűzhelyét állították volt fel a nemzeti ér-
dekeket félreismerő, vagy szándékosan mellőző ön-
ámitás, vagy rövidlátás — talán rosakarat. Azóta
Bratiano kenyeres pajtása, lelki barátja ép ott vesz-
tett hitelt, hol évtizedek óta hinté a visszavonás
sarkányfogait.

És ez így van jól. Tul a Kárpátokon elmondák
Bratiano, hogy ő és vörös társai ingaták meg az
alkotmány alapját, bitorolták a törvényadta hatalmat;
a nép érdekeinek védelme czim alatt eláraszták
adóssággal, súlyos adóterhekkel a népet, eltéko-
zolták az állam ingatlan vagyonát is idegen üzerek
társaságában; hogy benn a hazában a fejtelenségig
vitték az államügyeit, s az idegen invasiót elhozták
a határig — betörésre készen.

A Kárpátokon innen a „Teleg. Rom.” mely-
ben gyakorlati politikával foglalkozó férfiak forgat-
ják a tollat) — áll szembe a brassói B. urral és az
ő balázsfallvi tanítványával, s úgy látszik valahára
felakarja rázni a románokat azon mámorból, melybe
B. ur nagy szavai ringatták bele, s a melyből még
itt-ott némelyek még nem ocsudtak ki.

A „Teleg. Rom.” megunt és méltán — azt,
hogy pár ember minduntalan a nemzet nevébe
discurál, s ha valami tetszésőket nem bírja, rögtön
a nemzeti politika és jövő kockázatásával vádolják
az ellenvéleményűeket.

Nagyon jól sejtja a „T. R.”, hogy a monop-
olisáló önhittséget a realis politikuskok tulszerénysége,
megtartozkodása engedte nagyra nőni; ép a maga
idején veti fel tehát a kérdést, meddig fog a nem-
zeti politika ilyen monopolizálása tartani?

Korábban is ki lehetett volna mondani a „T.
R.”-nak azt, hogy a mily mérvben emanci-
pálják magukat a románok az „öszön” politika
vezéreinek irányadása alól, annyival jobban
fognak járni saját lábaikon és nyerni tekin-
télyben a többi népek előtt.

Az „öszön”-politikát B. ur hirdette volt évek
hosszu során át, s ennek mondja ma a „T. R.”:
eddig és ne tovább. Ez az öszön-politika, mint
tudjuk abban kereste a románok üdvét, ha pró-
testálva elszigeteltek magokat az egész világtól,
saját polgártársaiktól, s élnek azokból a bűvös
szójárásokból, melyek minduntalan hazát és nem-
zetet emlegetve, az értelem előtt tudósoknak, vér-
tanuknak s nemzeti védőknek timentek fel azokat,
kik a nagy szavakkal jól tudtak bánni; kik azt hir-
dették, hogy a nemzeti ügy vesz el, ha a román
többi honfittársaival igyekszik egyetérteni; holott
hivatala — mint a „Teleg. Rom.” is mondja —
együtt vállvetve dolgozni, mind abban mi saját sor-
sát is javíthatja, s a miben ép a B. ur által káro-
molt brassóiak adtak jó példát; ha csak — így szól
a „Teleg. Rom.” — „nincs nagy hadserge és sok
pénze (már t. i. B. urnak,) hogy így karddal oldja
meg a gordiusi csomót.

Tudjuk, hogy B. urnak nem állanak rendel-

kezésére legiók, s a pénzes zsákba még elérné
tudományos utazásra néhány ezer frtocska; ezért
illik reá a „Teleg. Rom.” megróvása, mely szerint
bajosabb ám dolgozva, terheket viselve, izzadva
előre vinni a nemzet ügyét, mint kiabálni hazáról,
nemzetről, a mi elhangzik, eltűnik, mint szétoszló
füst, mihelyt a felhevült száj kihűlt.

Jó lesz ezeket B. urnak és balázsfallvi tanít-
ványának szívére venni s nem tartani többé aren-
dába a nemzeti politikát; nem támadni meg má-
sokat csak azért, mert másként gondolkoznak, mi-
vel nem élnek többé B. ur tanácsával; mert, mint
a „T. R.” oly bölcsen mondja, ideje a román-
oknak „szabadulni az ily nemzeti” herosok
calamitásától, kik azt hiszik, „hogy csak ők te-
hetik bolgoggá a világot!” — kik szídják a magya-
rokat, de szépen elfogadják a zsíros hivatalokat, s
lehet, hogy zsebökben ekkor is öklökre fogják ke-
zőket, de voltaképen saját nagyságukról képzelőd-
ve, nemcsak másokat tartanak csoportosan bolon-
dokká, hanem utóvégre önmaguk is áldozataivá
lesznek rögeszméiknek, minthogy lejár már a
vörösöknek tul is, innen is.

A Királyföldről.

— A királyföldi egyetem május 25-ki ülésében
hosszas vita folyt azon bizottsági jelentés és javaslat
felett, hogyan téríttessék meg a 7000 frtot meghaladó
kár, mely a nemzeti zálogintézetét zálogok elveszése
által 20 év leforgása alatt érte. Végre is abban állapo-
dott meg, hogy a készpénzben levő pénztármaradék ke-
zeléséről intézkedjen, az 1870—71. számlákat is átte-
szik a nemzeti számvétséghez, a pénztártisztek bizto-
sítékait a nemzeti pénztárba deponálják, s a zálogkezelő
tisztiket a 7425 ftnyi kárösszeg 3 hetek alatti megtéríté-
sére kötelezik, fennmaradván joguk a tettesek eraalása
esetére maguknak viszont kárpótlást szerezni; elleneset-
ben bünyádi kereset fog ellenük indíttatni az egyetem
által.

A felosztaltot zálogintézet tőkéje következőleg he-
lyeztetett el: 73,000 ftot a nemzeti főpénztárba, 15,000
ftot a héttirák pénztárba tettek be, aránylagosan meg-
osztván a befolyt kamatokat is.

A május 26-ki ülésben előterjesztett az 1871-re
megállított költségvetés.

A nemzeti főpénztár jövedelmei: rendesek
133,980 ft, rendkívüli 646,026 ft 83 1/2 kr, összesen
780,006 ft 83 1/2 kr; kiadásai: rendesek 120,462
ft 50 kr, rendkívüliek 654,628 ft, összesen 775,090 ft
50 kr; fennmarad 4916 ft 33 1/2 kr o. é.

A héttirák pénztárának jövedelmei: rendesek
33,661 ft 6 kr, rendkívüliek 52,511 ft 15 kr, összesen
86,172 ft 21 kr; kiadásai: rendesek 39,402 ft — kr,
rendkívüliek 33,905 ft 50 kr, összesen 73,307 ft 50
kr, fennmarad 12,864 ft 71 kr o. é.

Ezután napirendre került az 1872-ki költségelö-
irányzat.

Eszerint a nemzeti főpénztár bevételei 107,373 ft,
pénztármaradék 1871-ről 4916 ft, összesen 112,289
ft; kiadások 115,215 ft 25 kr, tehát deficit 2926 ft 25
kr. (1873. valószínűleg deficit 7842 ft o. é.)

A héttirák pénztárának bevételei 27,284 ft,
pénztármaradék 1871-ről 12,864 ft 71 kr, összesen
40,148 ft 71 kr o. é.; kiadások 42,692 ft 50 kr, tehát
hiány 2543 ft 81 kr o. é. (1873-ra valószínűleg
15,408 ft.)

A délutáni gyűlésben elhatározott, az egyetemi
elnökség hagyja meg a nemzeti vagyontkezelőknek, hogy
a két pénztár vagyoni állásáról saját felelősségük terhe
alatt készítsenek kimutatást s azt terjesszék a legköze-
lebbi egyetem elébe.

Továbbá Wittstock indítványára elhatározott,
hogy az 1871-re ujjal kitett kiadások csak annyiban
folyósíttassanak, a mennyiben azt régebb felvállalt köte-
lezetiségek teljesítése megengedi. A költségvetést kinyo-
matják és megküldik a törvényhatóságoknak.

A „Kol. Közl.” eredeti távsürgönye.

Bécs. Rieger hosszasan érteke-
zett Jirecekkal. Hohenwart szállásán
hosszas tanácskozást tartottak a jobb-
oldal tagjai.

Flórencz. Hirszerint nagy meg-
ütközést szült Thiersnek az olasz mi-
nisterelnökhöz intézett azon levele,
melyben a főváros Rómába áthelyezé-
sét illető tjavaslat elnapolását taná-
csolja; ebből sokan azt olvassák ki.

*) Ebből 628,000 ftot tesz a fogarasi uradalom vissza-
váltásából befolyó a m. kir. kincstár által fizetendő összeg.
(**) A kiadási összeg közt szerepel 292,000 ft mint kész-
pénzül és 210,000 ft mint kötvényekben elhelyezett kama-
tozó tőke.

hogy Thiers a pápa részére akar
állani.

Skutari. A gasch törzs is fel-
kelt, úgy a kimaschakok is fegyvert
ragadtak. A porta csapatokat küld a
szomszéd tartományokból.

Odessa. A turkessani törzsek,
az ysbeckek és kiptschakok felkeltek
Oroszország ellen. A khivai hadsereg
az orosz siedarvonat fenyegeti, s el-
vágta az összeköttetést Oroszország
és Khokan közt.

Legújabb táviratok.

Versailles, május 26. A nemzetgyűlésben az
igazságügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő a
kegyelmezési jog szabályozása iránt; e szerint a végre-
hajtó hatalom főnöke a kegyelmezés jogát csupán a kü-
lönbizottság tanácsa folytán gyakorolhatja, és amesttiák
csupán a törvény által adhatók. A belügyminiszter tör-
vényjavaslatot terjeszt elő a hirlap-cautio ismét behozá-
tala iránt; a biztosítók a politikai és szaklapokra nézve
25,000 frank lenne. Echas Eriaux és 60 társa törvény-
javaslatot adnak be, melyben azt kívánják, hogy enquète
helyeztessék be, mely a felkelés okait puhlatoja ki. Mind
a három előterjesztvény sürgetősnek mondatott ki. Erre
Lello közlé a Páris előtti hadműveletek állását; azon
reményét fejezi ki, hogy a felkelés végső menedékhelyé-
ről legfeljebb holnap ki lesz szorítva. Hozzátevő Lello,
hogy a kezesek közül többek a felkelők által kivégez-
tettek; azonban reméli, hogy Darboy párisi érsek meg-
mentetik. Szóló nem kapott értesítést újabb tüzvésekről.

Versailles, máj. 26. A felkelők Bellevillebe és
Chaumontba vannak elszorítva, honnan petroleum-bom-
bákat vetnek Párisba; és újabb égeseket okoznak. Több
nyilvános épület, mint: a Pantheon, a bank palotája és
templomok legtöbbje meg van mentve. A felkelők néhány
kolompos, köztük Dombrowski is, agyonlővetett. A pá-
risi érsek és több más kezesek sorsáról mitem tudhatni.
Mac-Mahon végső felhívást intézett a felkelőkhöz.

Versailles, máj. 26. Párisi tudósítások esti 5
órától jelentik: Vinoy hadteste elfoglalta a Bastille-tér-
t, melyet 10,000 foederált védelmezett. A harc igen élénk
volt. Csapatunk ma reggel a Bercy-hídtól is elfoglalták;
a Buttes Aumont egy részét megszállva tartják és Bel-
leville felé nyomulnak előre, honnan a felkelők útjei
folyvást szorják a petroleum-bombákat egész Párisra.
Montmartrei útjeink a Bellevillei útjegekkel lődzöik.

Saint-Denis, máj. 27. A mult éjjel Párisban
ismét borzasztó tüzvések voltak láthatók. Antwerpen-
ből és Brüsseltől számos tüzoltó érkezett Párisba. E
pillanatban csökkenőben van az égés, melyre a szél-
csend kedvező. Mint mondják, La Villette még nem
foglaltatott el.

Brüssel, máj. 27. Versaillesi hírek szerint a
legitimisták és orleanisták Thierst tekintik a monarchia
visszaállításának főakadályául; s őt meg akarják buk-
tatni. — Hir szerint Changarnier hajlandó lenne Thiers
helyébe lépni. — Rochefort, első kihallgatása alkal-
mával elájult; eszméletének megtésére után vonakodott
választ adni, és óvást tett törvénytelen elfogatása ellen.
Fávre háza bombákkal szétromboltott.

Flórencz, máj. 27. Az „Opinion Nation.” fen-
tartja azon hírt, hogy a király, a fővárosnak Rómába át-
helyezésével egyidejűleg, le fog köszönni: és az új fő-
városban a koronaherceg veendő át a kormányzást.

Berlin, május 26. Az Elsass és Lotharinga be-
kebelezésére vonatkozó bizottmányban — Bismarck bele-
egyezésével — compromissum éretett el. E szerint a
dictatura 1873. jan. 1-ig tart, és a bir. gyűlés beleegye-
zése a kölcsönöknél csak akkor igényeltetik, ha ezáltal
a birodalomra teher száll.

Berlin, máj. 26. A versaillesi kormány a német
birodalmi kormánytól a párisi felkelés fejének kiadását
kéri, kik a németek által megszállva tartott területekre
menekültek. Fabrice tábornok utasított, hogy ilyen
egyéneket az illető területeken ne tőrjün meg.

Flórencz, május 26. A hg. Carignan elnökle-
te alatt turini honvédelmi bizottmány Róma, Nápoly és Ca-
pua megerősítésének kérdésével foglalkozik.

Bécs, május 26.

A felirati viták folytatban Fox hangsúlyozza a né-
metek oltalma végett a nemzetiségi törvény szükségé-
ségét; valamint a birodalmi eszmének Morvaországban
való észrevehető aláadását. Még reméli a lengyelekkel
való egyetértést, — Giovanelli elemzi a felirat tartalmát;
s miután a formaszerinti aggodalmainak kifejezést adott,
kinyilatkoztatja, hogy a jelenlegi bonyodalmaknak az al-
kotmánypart az oka. Vitalja, hogy a ministeriumnak nem
lennének tervei; felhívja a nagybirtokosokat, hogy kép-
zeljék szemük elé a kimaradhatlan következményeket,
ha a felirat elveit elfogadják. Az alkotmányhívek ideje
lejár.

Chlumeczi kiemeli, hogy a jelen haroz a birod.
tanács és az alkotmány lételeért folytatattak; kimutatja,
hogy az alkotmány semmi esetre sem akadályozza a
nemzeti kifejlődést; az államiság eszméje elválaszthatlan
az alkotmánytól. Miután még Daniló beszélt a felirat
ellen, Grossnak a vita bezárása iránt tett indítványa 71
szóval 59 ellen elfogadtatott.

Főszónokok: a felirat mellett: Rechbauer; ellene;
Petrino. Ez utóbbi lemond a további vitákról, mint hasz-
talan harczról. Rechbauer szintgy nyilatkozik. Herbst
jelentésttevő még egyszer védelmére kél az alkotmány-
bizottságnak a felirat előterjesztése szempontjából, s
gyakori tetszések közt válaszol Klatzko állításaira.

Hohenwarth minsterelnök a mai felirati vitában
következőket mondá: Midőn mi — a politikai bonyoda-
lom dacára — hivatalunk súlyos feladatát átvállaltuk,
azt hittük: a birodalmi képviselő — eltekintve minden
személyes kérdéstől — a császár által meghívott férfiakat
tanácsával támogatni fogná. De ezen reményekről csak-
hamar le kell mondan.

A ministerium ellen ismételve intézett támadások-
ból azt lehet hinni, hogy talán nem egyedül dologi in-
dokok szolgálnak a jelen felirat alapjául. Eddig sem si-
került, a birodalom ezen felének összes népeit közös al-
kotmányos tevékenységben egyesíteni.

Azonban ily hosszú évi vizsályokat nem lehet né-
hány hét alatt kiegyenlíteni. A feliratban sincs a leg-
csekélyebb jelzése is annak, mikép lehetne oly hirtelen
létrehozni a kibékülést; holott hazafini kötelesség volna
ezen utat megnevezni.

Azon állítás, hogy a ministerium intézkedései tá-
volra elvezetnek ezen czéltól, épen a tényekkel ellenke-
zik. A kormány becsületesen arra törekedett, hogy a bir.
tanács saját felosztása által teremtett azon dilemma elől
vagy egyedül a tartomány-gyűlésekkel folytatni a kor-
mányzást, vagy az alkotmányos szabadságot a katonai
uralommal avatni fel, — mondom, ezen dilemma elől be-
csületesen iparkodott kitérni, — és határozottan vissza-
utasítja a megrovást ezért oly egyénekűtől, kik — maguk
is birtokában lévén a hatalomnak — oly kevésbé tudták
parlamentáris tevékenységüket biztosítani.

Ha sikerült a kormánynak maga irányában a cseh
lakosságnál barátságosabb hangulatot érni el, ebben a
kormány csak az első lépést láthatja a maga elé kitűzött
czélhoz.

A minsterelnök kiemeli a Morvaországból érkezett
számos panaszkokat, a szláv iskolák csekély száma miatt,
— és ennek folytán azt mondja, hogy ezen panaszolt
bajok Csehországban már akkor is mutatkoztak, midőn a
birodalmi alkotmány teljes érvényében fennállott.

Ebből az tűnik ki, hogy az illetékesség megadásá-
nak kérdése a landtagok és a bir. tanács közt nemzeti-
ségi minoritások oltalmával közvetíthető; de oda más
módok szükségesek; és a kormány teljesen hajlandó,
ezen kérdéseket az illető landtagokkal egyetértésben
oldani meg.

A felirati terv azon szemrehányása, hogy a kor-
mány minden terv nélkül jár el, alaptalan. — A minis-
terelnök erre bírálat alá veszi a felirati javaslatban aján-
lott tervet, s oda utal, hogy a Potocki-ministerium épen
az ajánlott terv miatt lépett vissza.

Kiemeli a felirati terv kevésbé világos szövegezését
a végett, hogy az több töredék hozzájárulását biztosítsa.
A felirat hallgat a landtagok illetékessége kiterjesztésének
módjáról; — s részben saját magának mond ellent, a
mennyiben készen nyilatkozik engedmények tételére,
míg másrészt az engedményeket általában hasztalonnak
mondja.

A közvetlen választásokra vonatkozólag épen a
jelentésttevő volt ezelőtt más nézetben. E felett a land-
tagoknál is eltérők a nézetek, annyira, hogy még azon
előkérdés sincs megoldva: hogy egyáltalában jogosítva
van-e a reichsrath ilyen választási reformokat keresz-
tülvinni.

A kormány kénytelen tehát a tervnélküiség szem-
rehányását a felirat szerzőire visszautalni. Nem igen van
oly tárgy, mely inkább viselné magán a kísérlet jellemét,
mint épen a közvetlen választások behozatala a jelen
pillanatban.

A felirati terv a békét kívánja elérni, — szükség
esetén még az erőszak útján is; a ministerium azonban
a kibékülés útján törekszik a békére. Tehet annak meg-
megtételéről leendő szó, melyik ut lenne ajánlandó Ő
Felségének. — A ministerium határozottan a kibékülés
útját pártolja.

Herbst előadónak Hohenwarth beszédére adott vá-
lasza után a napirend 93 szóval 66 ellen elvetetett, s
erre a felirat elfogadtatott. Gross indítványára a felirat
az elnökség által fog Ő Felségének átnyújtani.

Különbő válasz.

Bukarest, május végén.

Az „Aurora Crajovei” című lap ép most hozza a
doljui választókerület választóinak a ministerium ellen

coalitiót képezett F. Bratianu, N. Ionescu stb. urakhoz intézett következő választ:

„Uraim! Hozzánk intézett felhívások lelünk mélyből felháborított, mert látjuk, hogy Önök, kik az országot tönkre tették, abban járunk, miszerint minket eláramíthassanak, arra bírjanak, hogy bandájukból választunk képviselőket a román kamarába; még inkább felingerelt az, hogy Önök magukat az alkotmány és népvédőinek, a végrehajtó hatalom szigorú ellenőreinek nevezik, s mintegy szebb jövő zászlójának jelzik, elég vakmerően azt állítván, hogy a felosztott kamara az ország hálájára érdemesíté magát.

Jobb lesz vala e felhívásukat nem hozzánk intéznők, mert így alkalmat adtak nekünk meggyőződésünket nyilvánítani Önök uralma felől, a mely meggyőződés alapjai tények, melyeket Önök el nem tagadhatnak.

Az alkotmány védőinek mondják magukat; de hát nem Önök-e azok, kik megadván Stroussbergnek a concessiót a senatus szavazása előtt ép az alkotmányt taposni lábbal. Nem lettek-e Önök az alkotmány bitorlói azon forradalmak által, melyeket az alkotmány és trón ellen támasztottak, hogy a vörös köztársaságot behozhassák ez országba? Belevonták az országot az adósságba, az elszigeteltségbe, a gyűlöletbe, melyet a románok közt folyvást táplálnak? Végre mindannyi köz tudomásu cselekedeteik, melyek egy pillanatnyi nyugalmat sem engednek nekünk?

Azt állítják, hogy védik a népet az adókkal való túlterhelést ellen. De hát ki róta a népre e súlyos adókat? Nem Önök tették-e? Ki adta el az államuralmukat? Nem Önök-e? És ki az oka annak, hogy a népnek annyi adót kell fizetni, s az állam eladta jószágait? Nem a Stroussbergnek adott concessió okozza-e ezt, kit Ön J. Bratianu hozott be az országba, s az Oppenheim-kölcsön, azon 600,000 frankkal, s a portának fizetendő adó felemelésével, melyet Ön J. Ghica ur eszközölt? Hát nem Önök tékozlották-e el az állam-pénzeket, kik Stroussberggel companisták valának? Nem Önök rabolták-e meg a templomokat, s nyomorba tasztálták az országot?

Önök egy szebb jövő zászlósainak hirdetik magukat. De hát nem tudjuk-e mi, hogy Önök lobogójára jellemessé és invasió van írva? Ez azon terroristic zászló, mely 1870 augusztusában Plojestbe és máshol kitűzetett volt. Nem ez alatt a zászló alatt conspiráltak-e Önök mart. 10-én a trón ellen? Ez a zászló hozhatna nekünk szebb jövőt?

Azt mondják Önök a volt kamara az ország háláját kiérdemelte. Mit tett az akkori többség? Tett-e egyebet, minthogy civodott, szenvedélyeskedett, a költségvetést, a pénzügyi törvényeket nem szavazta meg, s elvesztette 27,000 aranyot, ennyibe került elűzése? Szomorú igények ezek a haza hálájára!

Önök egymásnak halálos ellenei valának, egymást nyíltan lepökdösték, kigunyolták, hogyan lehetnek ma testvérek, kik szebb jövőt ígérnek megalapítani. Undorral utasítjuk vissza Önök felhívását, s ha alkalmunk lesz, tetteik kellő megtorlására és nem a bukaresti kamarába küldetésükre fogunk szavazni.

Páris bevétele.

Versailles, máj. 26. Csütörtök este borzasztó délkeleti szél támadt, mely a párisi égéseket remítően felcsitotta. A tűznek ki voltak téve: a Filles, Calvix, Beaumarchais, Lenoix és Voltaire boulevardok, a Bastille tér és Bateau-d'Eau. A felkelők kétségbeesetten harcolnak Bellevilleben, Menilmontanton és Père la Chaise körül. A párisi kezesek sorsa iránt a legborzasztóbb aggályban vannak. A petroleum-bombák irtózatossá hatást tesznek.

Versaillesből 26-án reggelről jelentik: „A felkelés ma éjjel a Mouffetard város részben legyőzött; a csapatok 6000 foglyot ejtettek. A felkelők most már Bellevilleben és Chaumontban vannak összehúzórtva, a honnan folyvást petroleummal töltött bombákat vetnek egész Párisra, s újabb tüzvészeket okoznak.

Az eddigelé megsemmisített emlékszerű épületek a következők: A tuillériák, a pénzügyi miniszterium, a rendőrfőnökség, a számvérvőszék palotája a becsület-legio épülete, a Quai d'Orsay-on levő lakánya, a hotel de ville, a Mont de Piete. A megmentett épületek között vannak: a tengerészeti, belügyi, külügyi, földmívelési miniszteriumok épületei, a Pantheon, az al Chapelle, a szépművészeti iskolája, a francia bank, a Credit Foncier épülete. A templomok általán megmentvők.

Versailles, máj. 27. Párisból érkezett hírek máj. 26-ról jelentik: A lázadók még elfoglalva tartják a Bastille tért, Charbonnet, Belleville, Menilmontant- és Villette-t. A versaillesiak elfoglalták Mazast, a lyoni és orleansi pályaudvarokat. A lázadók a kezeseket Mazasból Roquettebe vitték. A lázadók elhagyták Ivry-erődöt és légberopították azt.

Choisy, máj. 26. délb. Favre jelenti: Darboy érsek már ki van szabadítva. Ivry-erőd csapataink kezében van. A barriere d'Italie mellett 6000 lázadó adta meg magát. A versaillesiak a jobbparton Mazason és a külső boulevardokon át megkerülték a Bastille-térről. Uj egéseket jelentenek.

Versailles, máj. 26. A Palais-royal egyrésze s a rendőrfőnökségi palota teljesen leégett, ellenben a Louvre-en nem esett telemes kár, míg Palais Justice-t megmentették a lángoktól, — Dombrovsky és Rigault Courbet elfogott és agyonlővetett. A katonai kóroda csaknem egészen semmivé lett.

Versailles, máj. 25. A tegnap este iszonyuan dühöngött délkeleti szél a párisi tüzvészt még rettentőbb mérvben éleszté. — A felkelők még folyvást kétségbeesetten védelmezik magukat, s a Pélachaise-sírkertnél új torlaszokat emelnek.

Versailles, máj. 26. A tegnap dél óta folyvást dühöngő szélvész egész városrészeket fenyeget elhamvasztással. A felkelők a rajongás szülte düh és kétségbeeséssel védik magukat: Belleville-ben, Buttes, Chaumont- és Menimontant-ban, honnan folyvást köölajjal telt bombákat lövéldöznek Páris belsejébe, újabb és újabb tüzvészt idézve elé. Az eltorlaszolt Pélachaise sírkertben a sírköveket és emlékszóbrokat torlaszolóshoz használják.

Versailles, máj. 26. Eddigelé következő felkelővezérek lövettek agyon: Rigault, Dombrovsky, Courbet, Bosquet, Valles, Brunet, le Framais.

Berlin, máj. 26. A császár rendelete folytán a győzelmi diadalmas bevonulás június 16-án, az egyházi hálaisten tisztelet pedig június 18-án megy végbe.

A „Times“ azt írja, hogy a Louvre múkincei, a könyvtár kivételével megmentvők. A nemzeti könyvtár és a bankban semmi kár nem esett. A Palais-Royal egészen leégett.

London, máj. 26. Tegnap tartott nagy népgyűlés alkalmával elhatározták, hogy a párisi szökevényektől a vendégszeretet megvonatik. Eme határozat az összes népességnél általános tetszéssel találkozott.

Brüsszel, máj. 26. A párisi utcái harczok még sem szűntek meg. Különösen Bellevilleben foly dühösen a csata, hol a felkelők köölajjal töltött bombákat lönek a kormány hadsapataira.

Tordamegye főbirájának jelentése a máj. 8-án tartott képvisleti gyűléshez.

(Vége.)

A cselédkönyvekből megrendeltetett 4000 példányból kiosztott eddigelé: Szolgabíró Almási Jánosnak 1-től 300-ig = 300 drb, szbíró Boér Eleknek 301-től 1027-ig = 727 drb, szbíró Moga Lászlónak 1028-tól 1378-ig = 351 drb, Gyéres tanácsának 1379-től 1470-ig = 92 drb, szbíró Rácz Jánosnak 1471-től 1762-ig = 292 drb, szbíró Dávid Andrásnak 1763-tól 2048-ig = 286 drb, összesen = 2048 darab, a többi szolgabíráktól a szükségelt kimutatás még bevárando, s ahhoz képest a többi is kiosztandó.

A tutajászat alkalmával — rendesen előforduló — balesetek az idén átaljában elmaradtak, sőt a rendes tutaj megdugulások és ezekből következett károk is merőben kikerültek.

Közrendészeti ügyünkre vonatkozólag fel kell említenem, hogy közudomás szerint a felsőkerületünk havasain befűrt moldovai egyének által több rablások és gyilkolások történtek, a többek között, mult 1870. év nov. 26-án a felsőkerületben, a Kelemen havas szomszédságában Preluka nevű faluban két oláh toplozai barmompásztor 4 moldovai rabló által teljesen kifosztott és megkínzóztatott.

Ezen rablók egyikét Porfir Györgyvet a jelen tél alkalmával a palotai gr. kel. hiti lelkesznél elfogták, s mivel kinézése régebbi üldöztetése alkalmávali személyes leírásával nagyon talált, a felsőkerületi törvényszéki elnök Csia Elek ur által lefénképeztetett s a moldovai jászvárosi rendőrséggel képe közöltetett, hol is, mint börtönből többször megszökött rabló ismertetvén fel, az onnan vett hivatalos felírat értelmében is, erős börtöni felvigyázat alá vétetett és ellene a nyomozat a felsőkerületi törvényszéknél erélyesen folytatatik.

8-szor. A fennjelzett bizottmányi ülés óta máig a beadványi jegyzőkönyv szerint jött be összesen 1529 ügydarab, ebből rendes kezelés útján ellátott 1172., tiszti ülésileg 357 ügydrb, miről a jegyzőkönyvek tanuszkodnak.

Mely alázatos jelentésem után magamat a t. képviselő-bizottmány kegyeibe ajánlom

Torda, 1871. máj. 8.

Miksa Elek, s. k. főbíró.

UJDONSÁGOK.

— **Ö Felsége** a közoktatási miniszter előterjesztésére a Pesten felállítandó mintarajztanoda és rajztanító képezde felállítását jóváhagyván ezen intézet igazgatójává Keleti Gusztáv akademiái festézt nevezte ki.

— **A vasuti munkálatok** érdekében nagy szorgalommal folynak a talaj-kutatások a boosi hegyen, hol az illető mérnökök közén-nyomokra is akadnak, határozott megállapodás azonban a vaspályának a nevezett hegyen merre leendő építése iránt még nem jött létre.

— **A Kolozsvárról Pestre** tervezett kéjvonat a jelentkezők elégtelensége miatt elmaradt. Mint halljuk Sz. István napkor más vállalkozók újabb kéjvonatot terveznek ugyancsak Pestre. Kivánjuk, hogy sikerüljön.

— **Horvátország-Szerém** megyei Sid helyiségében (Schid) korlátozott nappali szolgálattal állam-táv-irda-állomás nyitott meg.

— **Némethy Irma k. a.** a pesti nemzeti színház elsőrendű tagja jutalmául holnap szerdán először adatik „Julia“, dráma 3 felv., írta Feuillet Octave, jeles francia színműíró. Melegen ajánljuk a t. színiügypártolóknak kegyeibe s hisszük, hogy ugy a t. vendég művésze, mint az előadandó ujdonság jelessége által kínálkozó élvezet elegendő vonzerővel birandanak arra, hogy a színházat úgy megtöltsék, a mint azt a t. művészno valóban megérdemli.

— **Mult szombaton „Volumnia“t** az előkelő római nőt, pünkösdi másodnapján pedig „Hunyadi K. n. e.“t azt a magyar menyecskét — „kinek apja hentes volt“ — láttuk t. vendégünk Némethy Irma k. a.-tól. Mindkettőt kifűnő hatással személyesíté. A ki két ily ellentétet oly találóan tud ábrázolni arra méltán rá illik az alakító művészno czime. Kovács Gyula „Coriolanus“-át sem hagyhatjuk említlen, ki nevezett vendégünkkel együtt nagy és méltó elismerésben részesült.

— **Egy érdekesítő tudományos munka.** Ugy értesülünk, hogy dr. Ferike Lajos, kisujszállási t. főorvos, ki eddig is két jeles munkájával (az „Egyetemes gyógytan“ és „Kunok története“) felkelté a tudományos világ figyelmét, közelebb egy felette érdekes munkát nyújtott be az országos orvosegyletnek, melyet ez ki fog

adni. E munka czíme: „Az orvosi tudományok története és irodalma az őskortól a jelenkorig.“ Nemcsak az orvosokra lesz ez igen érdekes és tanulságos mű, de még az irodalommal és nyelvészettel foglalkozókra, magában foglalván azon mindenféle sajtóságius gyógymódokat, miket eleink bizonyos betegségek ellátásánál követtek, a kuruzslás számtalan fajtát, ördögűző büvös formulákat, üdítő, varázsigéket, bűbajos imákat stb. Felhívjuk e műre a közönség figyelmét.

— **Lefoglalható-e** egy reischrathi követ napidija? — Egy galicziai reischrathi követet, — ki mintegy hárommilliónyi ingatlanvagyonnal bir, melyet csak két milliónyi adósság terhel, annyira szoríták hitelezői, miszerint egyikük a 10 fr. napidijt is lefoglaltatta. Kérdés, hogy ily eljárás a hitelezők részéről megengedhető-e; ez eset, amint első e nemben, ugy eldöntés is elvi kérdés.

— **Uj hátultöltő.** Gál József gépészmérnök, uj szerkezetű hátultöltő puskát mutatott be a honvédelmi miniszteriumnál. E fegyver — mint mondják — igen egyszerű, tölténye egészen uj modoru s arról nevezetes, hogy egy perez alatt 42 lövést lehet vele tenni. A miniszterium elrendelte a találmány megvizsgálását.

— **Érdekes felolvasások.** Egy jeles képzett-ségű francia tudós, Desjardins Ernő, párisi tanár készűl közelebb Pestre jönni azon czélból, hogy ott egy-két felolvasást tartson. Desjardins ur irodalmi munkálatai után mint történész és régész kitűnő névvel bir Franciaországban, s mint ilyent, fővárosunk mivel közönsége bizonyára szívesen látja. Első felolvasásának tárgyaül a rák néve olyannyira fontos dunai kérdés fejtegetését választotta, melyet hosszabb idő óta tüzetesen tanulmányoz, másodiknak pedig Páris ostromának leírását, s hogy e felolvasása mennyire érdekes lesz, eziránt biztosítékot nyújt azon körülmény, hogy Desjardins ur Páris ostroma alatt ugyanott mint tábornoki tiszt működött.

— **Színházi hírek.** Bogyó Alajos fellépte „Mártha“ operában a budai színpadon május 24-ről alkalmasint az ősi idény beálltáig fog élnapoltatni. Jelenleg 31 vidéki magyar színtársulat létezik és működik, ezek közül osztályrészre van 25, meghatározott fizetésre 10. A tabár kassai társulata június 3-án kezdi meg előadásait a budai színpadon.

— **Egy kis változtatás Shakespeareen.** Egy porosz katona, ki csak nemrég tért vissza a harczteréről, s kinek e szerint még élénk emlékeztetésben voltak a harczteri rendes porcoziók — bevetődött egy berlini muzsztaplomba, hol ép Shakespeare „Velencei kalmár“-ját adták. A törvényszéki jelenetben, hol Shylok így kiált föl: „Követelem a font husomat“ — a karzatról a mi katonánk a következő szavakkal töltötte meg a szöveget: „És az öt szívt!“

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

Nyilttér.

(168) 6-30

Titkos betegségeket és tehetetlenséget (elgyengült férfierőt) gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebész tudor, szülés és szemész.

Rendel naponként délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám 1-ső emelet 14 sz.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

I. **Beküldetett.** 4

Egy betegség sem képes a delicat **Revalesciere du Barry**-nak ellentánni, a mely gyógyszer és költség nélkül minden gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, takonyhártya-, lélegzés-, húgyhólyag- és vesebajokat, gumót, asztkört, mellszorulást, hurutot, emésztéshányt, dugulást, hasfolyást, álmatlanságot, gyengeséget, aranyért, vízkört, hideglázt, szédülést, vértolulást, fülzúgást, émelygést és hányást, még a terhesség alatt is, hűgyfeszít, búskomorságot, sorvadást, csúzt, köszvényt, sárgaságot gyógyít. — Kivonat 72,000 el-

ismerésből gyógyításokról, melyek minden gyógyszerrel daczoltak. **Elismervény sz. 57,942.**

Glainach, július 14. 1867.

Borzasztó gyomor- és idegbajomban, Isten után egyedül az ön **Revalesciere** jének köszönhetem életemet. **Godez János**, a glainai plébánia provisor.

U. p. Unterbergen, Klagenfurt mellett.

Elismervény sz. 62,914.

Weskau, september 14. 1868.

Miután énki által aranyér, májbetegségek és dugulás ellen évek óta minden lehető orvosi segélyt siker nélkül használtam, kétségbeesésben az ön **Revalesciere**-jéhez

veték menedéket. Nem tudom a jó Istennek és önnék eléggé köszönni ezen becses természeti ajándékot, a mely reám nézve kiszámíthatatlan jótékonyág volt.

Steinmann Ferencz.

Táplálóból levén a húsnál, a **Revalesciere** felnötteknél és gyermekeknek 50-szer behozta árat gyógyszerkezelésben.

1/2 fontos bádóg szelencékben 1 frt. 50 kr. 1 1/2 2 frt. 50 kr., 2 1/2 4 frt. 50 kr., 5 1/2 10 frt., 12 1/2 20 frt., 24 36 1/2 frt.

Revalesciere csokoládé poralak- és táblákban: 12 csészére 1 frt. 50 kr. 24 csészére 2 frt. 50 kr.

48 csészére 4 frt. 50 kr. poralakban 120 csészére 10 ft 288 csészére 20 frt. 576 csészére 36 frt.

Kapható: Barry du Barry és társa által Bécsben, Wallfischgasse 8. és Faulk József fűszerkereskedésében, Pesten Török-nél, Brünben Eder F.-nél, Kolozsvárról Binder K. úr gyógyszárban bel-monostorutca a Redoute során. Továbbá: Kronstädter József urnál kül-monostorutca 134 sz., bel-monostorutca 175 sz. és főtér 2. szám a zálogintézetnél, valamint minden városban jó gyógyszerészknél és fűszerkereskedőknél; a bécsi ház ezen feljűl mindenüvé elküldi postai utalvány vagy utánvét mellett.

Hivatalos.

1-3 (178)

Hirdetés.

A m. k. honv. ministeriumnak folyó hó 16-n 12,672 szám alatt kelt rendeletével a kerületben hiányzó lovassági pótlóvak bévásárlása engedélyeztetvén, ezen bévásárlás folyó év **június 1-én** Kolozsvárra a m. k. honvéd lovassági lakanya helyiségénél megkezdődik, M.-Vásárhelyt és Segesvárt folytatni fog.

Midőn ezen pótlóvázás közhíré tétetik megjegyeztetik, miszerint a lovak darabja 180 frt. oszt. értben fizetődnek, melynek egy harmada legalább 15 marok egy hüvelyk, egy harmada 15 marok és egy harmada 14 marok 3 hüvelyk magosságu, 5 és 7 év közöttiek, kemény kötésűek és zömök termetűek kel hogy legyenek.

Kolozsvárra 1871. május 27-én.

A m. k. honvéd pótlóvázás bizottságának elnökségétől.

Lendvay, őrnagy.

ROTHSCHILD és TÁRSA

Bécsben. Opernring 21 sz.

1871 június 1-én

az 1839-ki államsorsjegyek huzása.

Nyeremények: frt. } **300.000. 280.000. 220.000. 75.000. 60.000. 50.000. 30.000. 25.000. 2000 sat. sat.**

E sorsjegyeknek még csak hat huzása lesz,

s hogy csekély betétellel mindenki résztvehessen, bélyegezett mind a hat huzásra érvényes 20-ad részletjegyeket **10-10**

darabonként 10 ftjával

adunk ki, minden további utánfizetés nélkül. Mihelyt egy részletjegy sorozata ki fog huzatni, azt kívánságra 14 forinton visszavásároljuk, a mi által minden darabra 4 forint bizonyos nyereség van biztosítva (20 darabnál 80 forint), tehát csak nyereség, soha veszteség nem lehet. Darabjárt 10 frt. készpénzben vagy postai utalvány által beküldése mellett (10 drb. 95 frt. 20 drb. 185 frt.) e részletjegyek azonnal megküldetnek.

Játéktervek és nyeremény-lajstromok ingyen.

Bécs, Opernring 21 sz.

ROTHSCHILD és TÁRSA

Általános óvszer,

a legújabb tudományos tapasztalatok alapján összeállított, legbiztosabb és legjobb gyógyszer minden előforduló, még üdült betegségekben is a nemi szerveknek, (férfiak és nők titkos betegségei), valamint védszer ragályosodás ellen, és az elgyengült nemi munkásság megerősítésére és felelevenítésére sokszorosán bebizonyult s a legelső tudományos tekintélyek által elismert szer.

A gyógyítás **fájdalom** nélkül történik s nem gátolja a hivatást, ugy hogy ez által szemérmes szenvedőknek és utazóknak is alkalom van nyújtva, bajaikat második személyes közbejövetele nélkül is gyorsan és gyökeresen meggyógyíthatni.

1 skatulya ára használati utasítással együtt 3 ft göngyölés 20 kr. Elárútolóknak aránylagos engedély.

Valódi minőségben és legszigorubb titoktartás mellett kapható postai utánvét (vagy készpénz beküldés mellett tetszés szerinti betűjegy alatt)

Dr. LANG WILMOS-tól

Bécsben, Burggasse Nr. 47.

11-20 (94)